

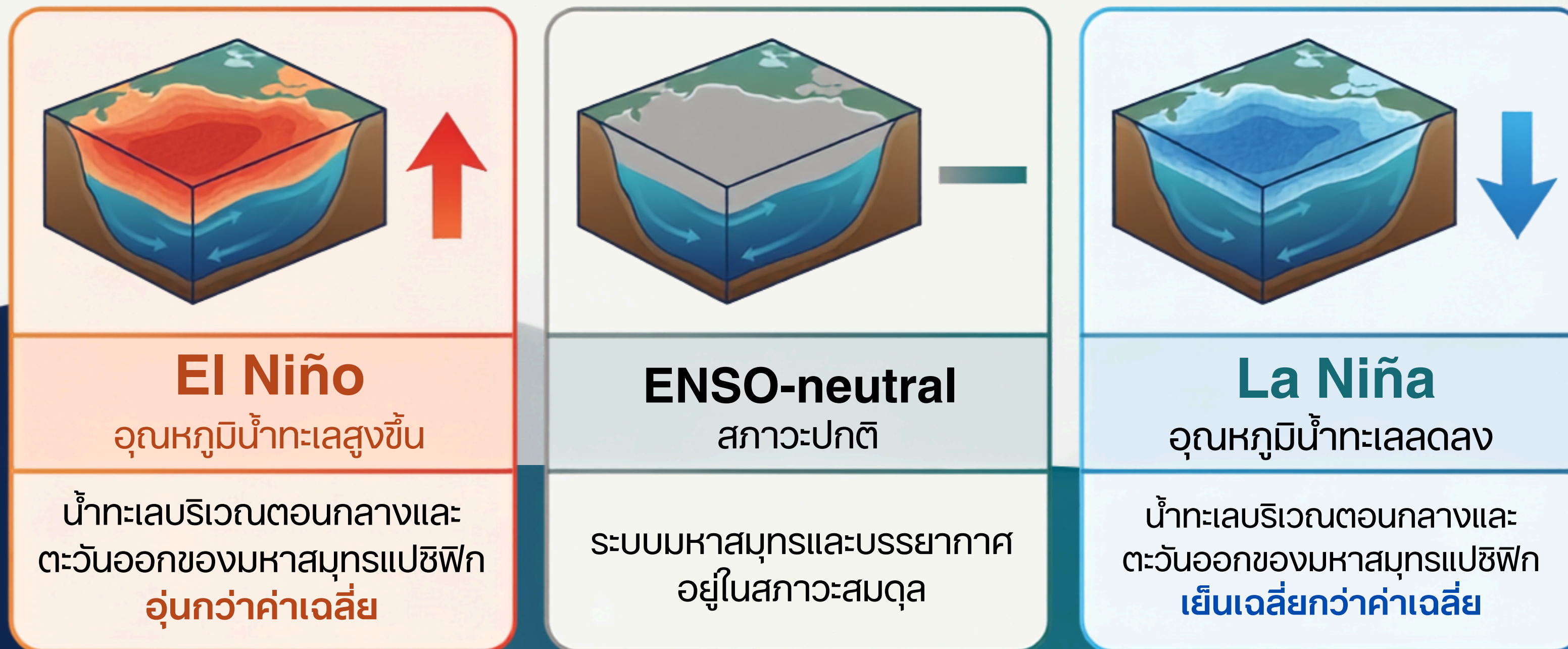
ซูเปอร์เอนนีโพล 2569–2570

ผลกระทบต่อประเทศไทยและภาคเกษตร

จัดทำโดย นางสาวศุภลักษณ์ ลีละคร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดอุดรธานี

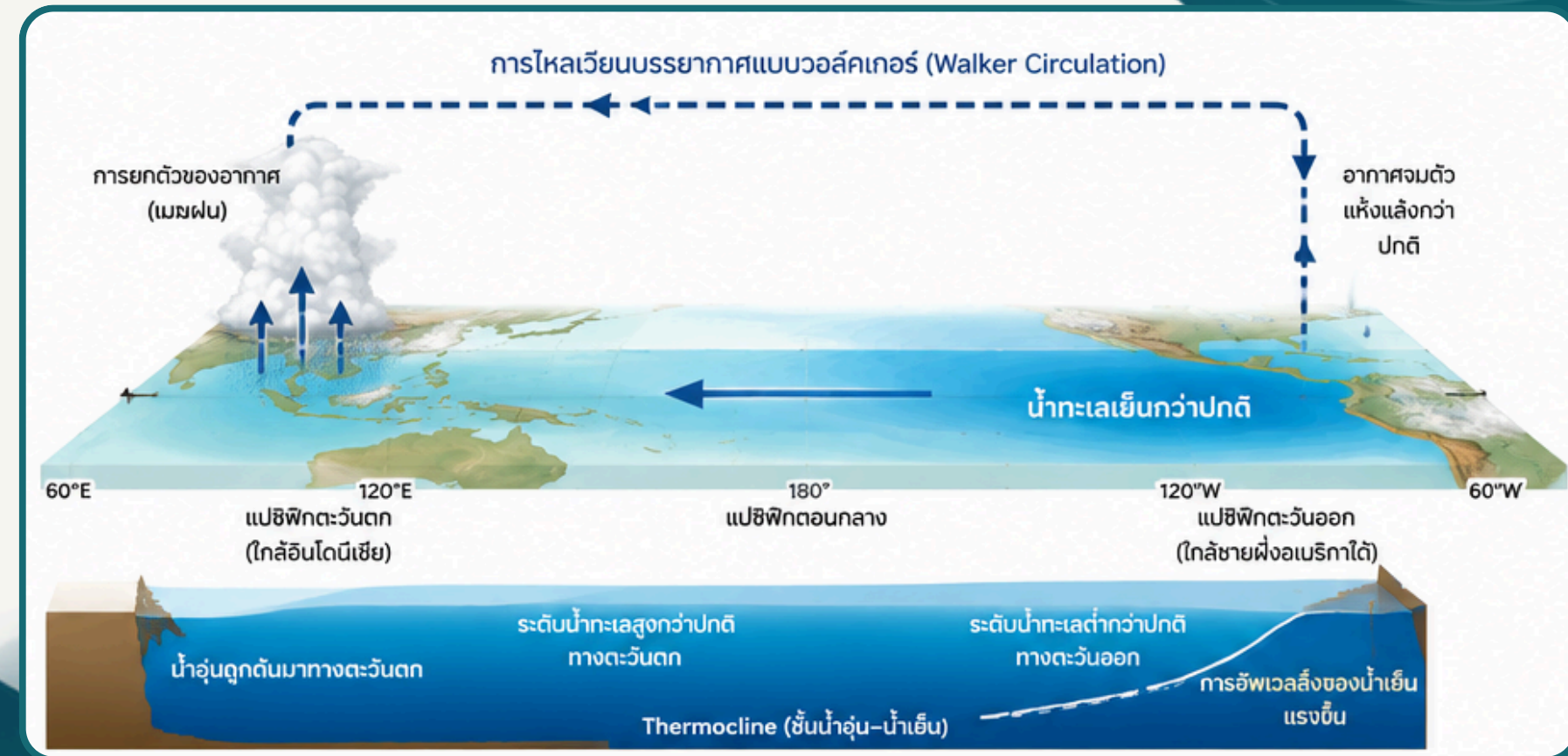
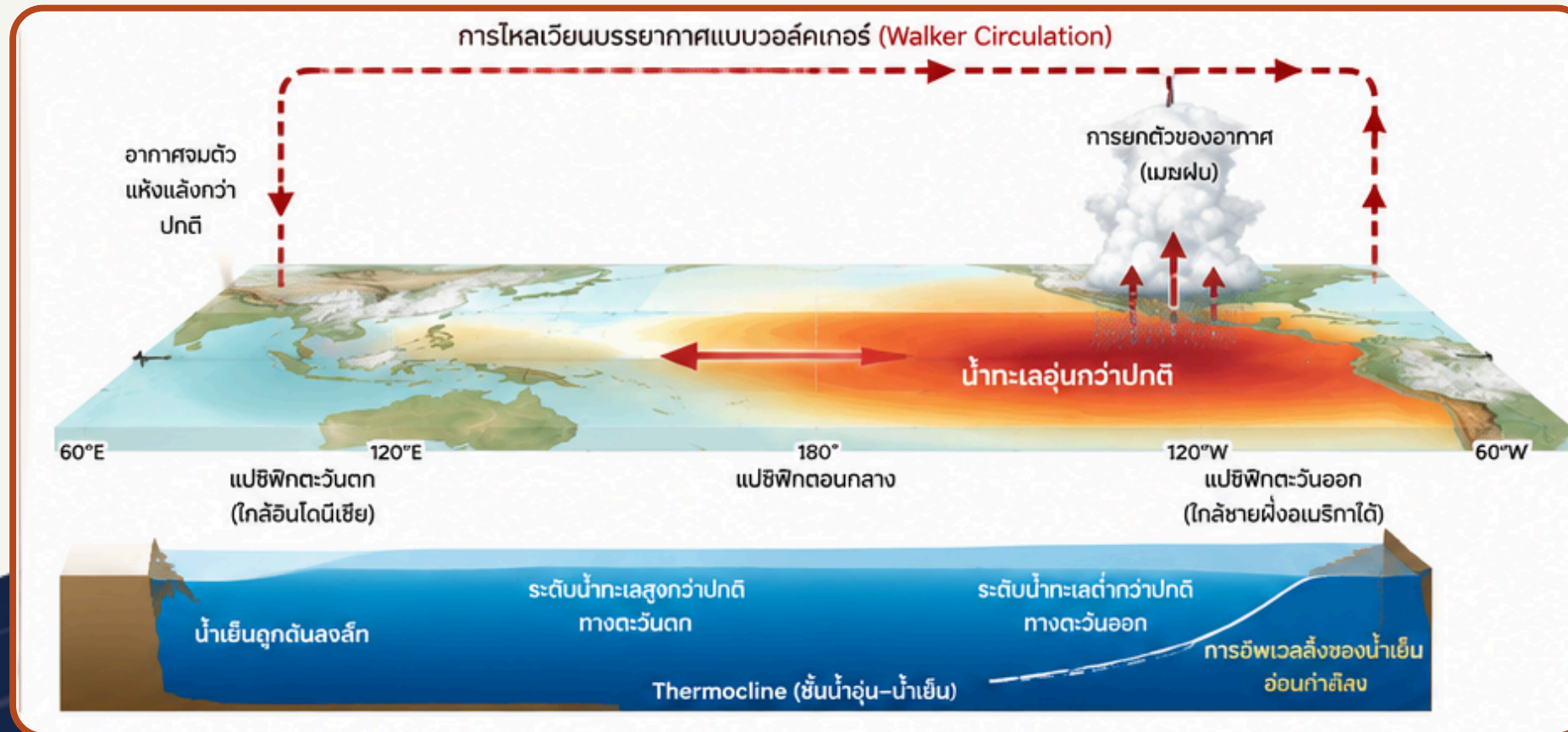
EL NIÑO-SOUTHERN OSCILLATION (ENSO) คืออะไร?

การเปลี่ยนแปลงร่วมกันของอุณหภูมิน้ำทะเลและการหมุนเวียนของบรรยากาศในมหาสมุทรแปซิฟิกเขตร้อน

การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิน้ำทะเลเพียงไม่กี่องศา ส่งผลกระทบเป็นระลอกคลื่น (Ripple Effect) ต่อรูปแบบฝนและอุณหภูมิไปทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย

กลไกขับเคลื่อน: ทำไมพืชน้ำทะเลถึงเปลี่ยนสภาพอากาศไทย?

El Niño

ลมสินค้าอ่อนกำลัง
→ เมฆฝนเคลื่อนออกห่างไทย
→ แนวโน้ม: ร้อนขึ้น
และฝนน้อยลงในบางช่วง

! ข้อควรจำ

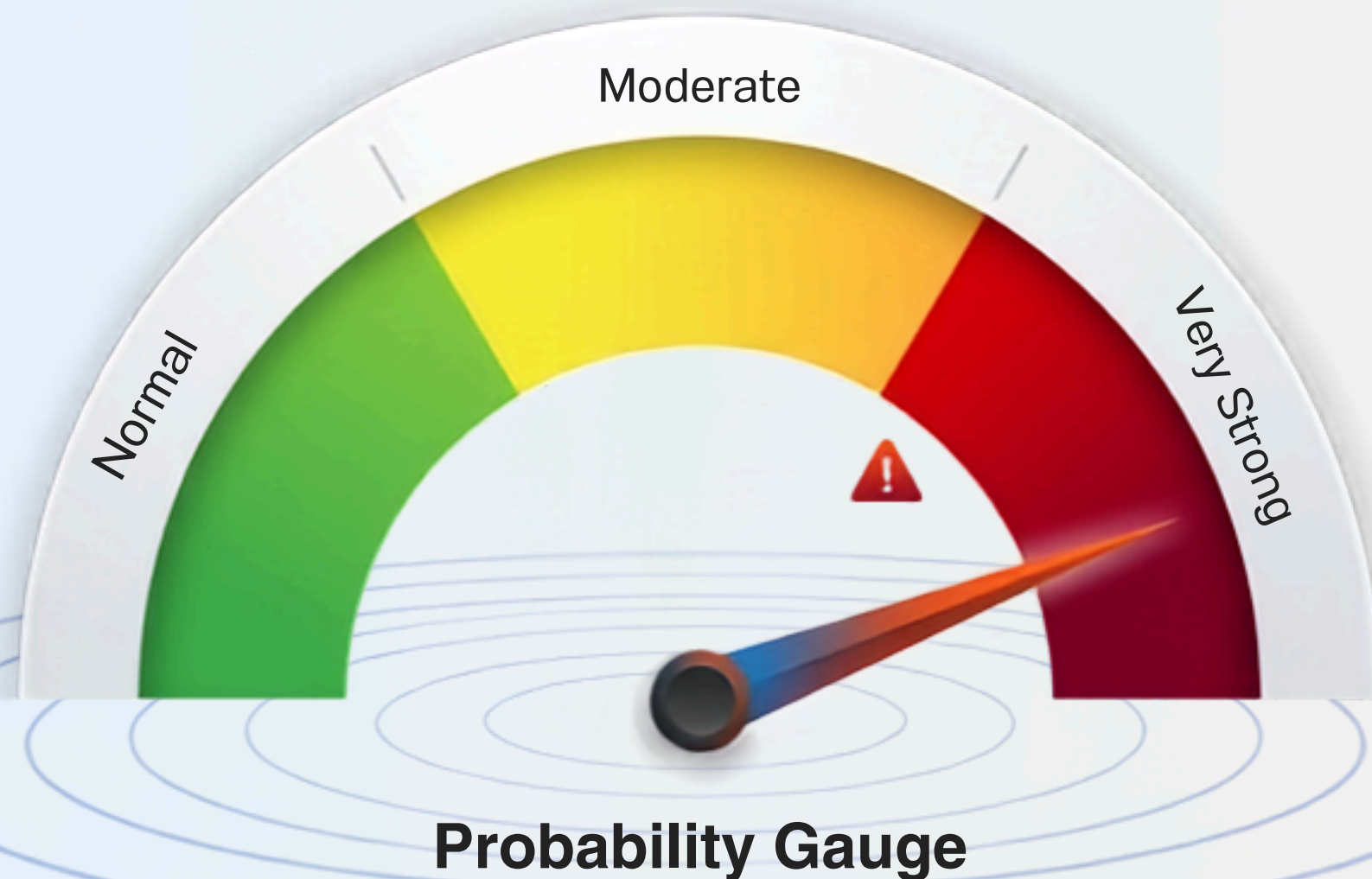
- El Niño ≠ แล้งทั่วประเทศเสมอไป
- ผลกระทบไปไทยมีความแตกต่างกันตามฤดูกาล ช่วงเวลา และ ลักษณะของพื้นที่

La Niña

ลมสินค้าพัดแรงขึ้น
→ ดันเมฆฝนเข้าหาไทย
แนวโน้ม: ฝนตกชุกและมากกว่าปกติ

ทำไมปี 2026-2027 จึงต้องจับตามองเป็นพิเศษ?

จากภาวะ La Niña และ ENSO-neutral ในช่วงที่ผ่านมาข้อมูลจาก NOAA (ส.ค. 2569)
ชี้ว่ามหาสมุทรแปซิฟิก**มีอุณหภูมิพุ่งสูงขึ้น**อย่างรวดเร็ว (Niño 3.4 = $+1.4^{\circ}\text{C}$)
บริเวณแปซิฟิกตะวันออกมีอุณหภูมิผิวน้ำทะเลสูงกว่าค่าเฉลี่ย มากกว่า $+2.0^{\circ}\text{C}$

> 90%

โอกาสที่ความรุนแรงยกระดับเป็น
Very Strong El Niño ในช่วงปลายปี
2569 ถึงต้นปี 2570

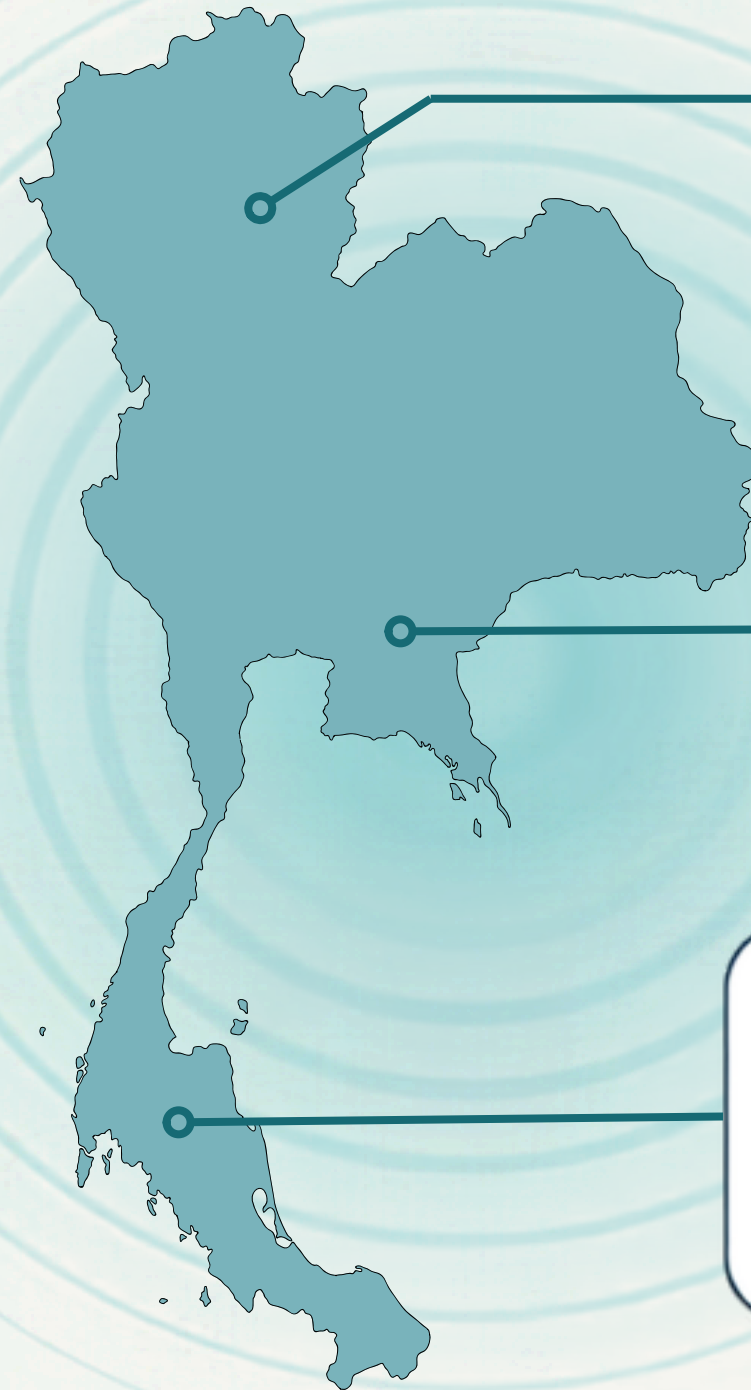
69%

โอกาสที่ El Niño จะมีความรุนแรงในช่วงเดือน ต.ค. - ธ.ค. 69
 $\text{RONI} \geq +2.5^{\circ}\text{C}$ ซึ่งถือเป็นระดับประวัติการณ์เมื่อเทียบกับเหตุการณ์ตั้งแต่ปี 1950

ภัยแล้งไม่ใช่เรื่องสมมติ แต่เป็นความเสี่ยงทางสถิติที่มีความเป็นไปได้สูงมาก เราจึงต้องเตรียมพร้อมก่อนเกิดเหตุ

El Niño เพิ่มความเสี่ยงให้ประเทศไทยอย่างไร?

El Niño จะทำหน้าที่ขยายความรุนแรงของสภาพอากาศใน 3 มิติหลัก:

อุณหภูมิสูงขึ้น

ประเทศไทยมีแนวโน้มเผชิญอากาศร้อนกว่าปกติในหลายช่วงเวลา เพิ่มอัตราการระเหยของน้ำ

ฝนแปรปรวน

ปริมาณฝนลดลง หรือเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง โดยเฉพาะในฤดูฝนและฤดูแล้ง

ความเสี่ยงด้านน้ำ

น้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติมีความเสี่ยงลดลง หากฝนสะสมน้อยกว่าปกติ

ข้อมูลจากสภาพัฒน์ (NESDC) ระบุชัดเจนว่าความแปรปรวนนี้คือความเสี่ยงโดยตรงต่อพืชเศรษฐกิจไทย
คาดการณ์มูลค่าความเสียหายภาคเกษตรอาจสูงถึง 60,000 ล้านบาท

ความเสี่ยงจากสภาพอากาศ สู่ต้นทุนและผลผลิตภาคเกษตร

แนวทางการเตรียมความพร้อม: คำแนะนำสำหรับเกษตรกร

เมื่อควบคุมสภาพอากาศไม่ได้ ต้องลดความเสี่ยงด้วยการจัดการ

วางแผนน้ำก่อนปลูก (Water Planning)

ประเมินน้ำต้นทุน
ให้สัมพันธ์กับชนิดพืช
และขนาดพื้นที่ปลูก
อย่างเคร่งครัด

เลือกพืช/พันธุ์ (Crop Selection)

เลือกปลูกพืชใช้น้ำน้อย
หรือสายพันธุ์ที่ทนทาน
ต่อสภาพความแห้ง
แล้งและความร้อน

ปรับช่วงปลูก (Timing)

ใช้ข้อมูลพยากรณ์
อากาศเพื่อเลื่อนหรือ
ปรับเปลี่ยนการเพาะปลูก
หลีกเลี่ยงช่วงฝนทิ้งช่วง

จัดการน้ำในแปลง (On-farm Water Management)

ใช้วัสดุคลุมดินเพื่อ
รักษาความชื้น และ
ปรับระบบการให้น้ำ
ที่มีประสิทธิภาพสูง
เช่น ระบบน้ำหยด

ติดตามข้อมูล (Monitor Forecasts)

ติดตามพยากรณ์
อากาศรายเดือน
ไม่ยึดติดกับข้อมูลเดิม
เพราะสถานการณ์
ปรับเปลี่ยนได้เสมอ